

REDACTIA

Deák Fereucz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an 10 "

Pe 1 luna 2 "

N-rii de Duminecă pe an 4

coroane.

Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Fereucz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Sufragiul universal în Austria.

De Ioan Russu-Șirianu.

O parte a compatrioților noștri maghiari — *pătura d'asupra* («a felső tízezrek» cum i-se zice) — tremură. Sufragiul universal a fost adică pus la ordinea zilei, ceace însemnează slăbirea — oligarchiei! Și s'a pus sufragiul universal la ordinea zilei nu atât din nou proiectul lui Kristóffy, cu acesta maghiari încă s'ar fi știut război, — ci chestie devine serioasă prin faptul că în momentul din Viena proiectul privitor la sufragiul universal e pe cale să ajungă lege. Și magnații maghiari, ori cât de mărginiți ar fi, prevăd că dacă se face această reformă *democrată* în Austria care tot'dauna a fost socotită stat feudal, unde *aristocrația* avea puterea și conducerea, — sufragiul universal va trebui să fie introdus grabnic și în Ungaria.

S'a isprăvit atunci cu Dieta în care domni și stăpâni erau conții și baronii și va trebui să înceapă a se face legi cari pe trântori să nu-i mai scutească, fie cât de vechi baroni, iar talentelor și muncii rodnice să i-se deschidă câmp larg.

Și tremură magnații noștri îndeosebi pentru chipul cum văd că se croiește în Austria sufragiul universal. Acolo nu s'au pornit adică lucrurile în *felul lui Kristóffy*: să se pună *condițiuni!* Nu, ci legea se făurește în cel mai liberal și mai democrat înțeles al cuvântului. Cine-i d'un an în țară, are drept de vot; cine-i de trei ani cetățean, are drept de a fi ales. Și arondarea cer-

rilor electorale se face așa fel, ca *fiecare naționalitate să fie asigurată că își poate alege un număr corespunzător de deputați.*

Proiectul de arondare e întocmit de bărbăți *germani*. Și totuși spiritul de dreptate i-a stăpânit așa de mult, în cât au aplicat dreptatea și acolo, unde ea a apăsător în cumpănă în favorul Cehilor, cari sub regimul actual sunt nedreptățiți *pentru a fi favorizați Germanii.*

De pildă. În Boemia până acuma majoritatea Cehilor era aproape neînsemnată. După noua arondare Cehilor li-se asigură 70 mandate față de 48 germane. Tot așa în Moravia, unde în viitor li-se asigură majoritatea (27 mandate contra 17 germane), deși după legea veche majoritatea o aveau Germanii.

Și s'a aplicat principiul acesta de dreptate nu numai când vorba a fost de Cehi și Germani, ci în genere, pe toată linia. Ceea ce a rezultat, că în viitor Germanii n'ar mai avea majoritatea absolută, față de toate celelate popoare, ci vor avea deputați conform *numărului populațiunii germane.*

Artificialul este exclus din acest proiect. Așa s'a și ajuns apoi, că până ce nainte vreme Germanii aveau 205 cercuri față de 197 slave, de aci încolo rămân tot cu cele 205 cercuri, dar având în față 229 cercuri slave.

Se înțelege că partidele germane atacă guvernul pe chestia aceasta și în vorbirea sa de Joui primul ministru Gautsch, pentru a potoli spiritele agitate, s'a și simțit îndemnat să declare că asupra chestiei arondărilor nu s'a spus încă cel din urmă cuvânt.

Se poate că sub presiunea agitațiunilor Germanilor guvernul să mai schimbe ceva în ce privește arondările. Marele principiu este însă declarat: *arondările se fac după naționalitate*, și chiar dacă se va admite în favor oare-care Germanilor, ca unui element care de secole a dominat, asta nu însemnează mult. Ci odată principiul aplicat, *e chestie numai de vreme ca el să se valorizeze în toată plenitudinea.*

Atât în Austria cât și în Ungaria!

Iată ce-i îngrijorează pe magnații noștri. Pe vremea feudală ei s'au îngrădit adecă cu legi de clasă iar de când s'au desființat privilegiile, au exploatat situația dându-se ca apărători ai «ideii de stat național maghiar» și ameteșc lumea că dacă se va admite ca și naționalitățile să aibă cuvânt și putere în Dietă, apoi s'a isprăvit cu țara.

Curentul din Austria are să-i măture însă pe toți pescuitorii în apă tulbure.

Asta o știu cei din coaliție. Iată de ce caută să miște toate pietrele pentru a zădărnici acțiunile guvernului și pentru a-și asigura stăpânire și asupra Dietei viitoare. Se pare însă că atât Coroana cât și guvernul a găsit mijloacele necesare distrugerii acestei tovarășii reacționare.

Veste alarmantă. Foile maghiare din Budapesta anunță că regele Carol al României, care zilele acestea se însănătoșase aproape deplin, ieri a avut o recidivă periculoasă. Incunjurimea regelui este pregătită la eventualitățile extreme.

NIRVANA.

De Dr. I. T. Mera.

La poalele dinspre miază-zi a jganticului Himalaja, în partea nord-estică a Indiei, a acelei interesante țări, care din cea mai îndepărtată vechime a fost patria fantaziei și a minunilor, visul tuturor vitejilor și dorul tuturor popoarelor agresive, — țara frumoasă, înconjurată din trei părți de mare, cu cerul totdeauna albastru și cu soarele totdeauna cald, — cum atât de admirabil o descrie marele poet portughez Camoes în poemul său «Os Lusíadas» arătând descoperirea lui Vasco da Gama, — trăia vre-o 500 de ani înainte de Chr. un popor numit Sakya, care avea de domnitor pe Suddhodana, cu reședința în orașul Kapilavastu. Regele avea, după obiceiul locului două soții, surori, fetele unui alt raja din vecinătate.

Zei au voit, ca Suddhodana să nu aibă nici un copil și astfel rege și popor așteptau cu durere ceasul, în care dinastia se va stinge și țara va rămâne orfană. Dar în sfârșit zeul Indra s'a îndurat și cea mai mare dintre surori i-a născut regelui în vârstă de 45 ani un băiat, pe Gautama, moștenitorul tronului.

Gautama s'a născut într-o pădure frumoasă, de unde mamă și copil au fost aduși în palatul regal din Kapilavastu; dar peste 7 zile sârmana mamă a murit și cealaltă soție a regelui l'a crescut și i-a ținut locul de mamă.

Gautama era băiat deștept și-i plăcea să se ocupe mai mult cu cărțile și cu gândirea decât cu deprinderi gimnastice, cu luptele și arta războiului. Din această pricină curtea regală era nemulțumită de el și îl învinovăta mereu la Suddhodana.

Gautama, ca să pună sfârșit acestei nemulțumiri, a adunat odată pe cei mai dibaci arcași și pe cei mai aprigi luptători și a dat o luptă de întrecere, din care a eșit biruitor.

De atunci mormurul și nemulțumirea au încetat și Gautama, deștept și viteaz, era mândria țării sale.

La o etate de tot tineră Gautama s'a însurat cu o verișoară a sa, cu frumoasa lasodhara.

După mai multă vreme, pe când Gautama era de 29 ani, soția i-a născut un băiețel, pe Rahula, presumpțivul moștenitor al tronului.

Gautama a primit știrea despre nașterea copilului său în o grădină afară din oraș și a zis cu durere:

«Iată încă o legătură, pe care va trebui să o desfac!»

Apoi a pornit spre oraș și în drumul său către casă a fost condus cu alaiu și cântări de mărime de poporul vesel și entuziasmat.

Dar Gautama avea o menire mai mare decât aceea de-a stăpâni o țară mică și văzând, că legăturile, care îl rețin se înmulțesc mereu, a decis să le rupă până e încă timp și să plece fără întârziere pe cărarea destinațiunii sale.

Pe la miezul nopții el a dat ordin credinciosului său slujitor Channa, să înșele doi cai și să-l aștepte în grădină.

El a intrat în casă cu gândul, să mai vadă odată și să sărute pentru cea de pe urmă oră pe nou născutul său copilăș.

Channa, în care dormia lasodhara, era luminată de o lampă indiană cu oleiu și mama fericită dormia încunjurată de flori ținând mâna sa protectoare pe capul copilășului de lângă dansa.

Gautama s'a oprit în pragul ușii și privia în-

duioșat acest măreț tablou de fericire omenească; dar n'a îndrăznit să se apropie de omenească; mându-se, că va deștepta pe lasodhara și astfel intențiunea sa s'ar fi putut zădărnici. Și știind aceace Mentor i-a zis lui Telemac prin graiul lui Fenelon, că de iubire numai prin fugă poți să scapi, s'a reîntors din prag, a eșit afară, s'au urcat și el și Channa pe cai și a plecat în întunerec al nopții, părăsind tot ce avea scump și iubit în această lume: țara și tronul moștenirii sale, pe bătrânul său tată, pe tinăra și iubitoarea sa soție, pe unicul său copilăș, toată mărirea și bogăția poziției sale și cu sine ducea numai dorința de-a se lumina și de-a ușura suferințele semenilor sei.

Cărțile religioase din limba palică și sanscrită numesc plecarea aceasta «marea renunțare» și o descriu în cele mai vii culori și cu cele mai înduioșătoare cuvinte.

Gautama s'a dus înainte și tot înainte, depărându-se tot mai mult de ce-i era scump și iubit, dar apropiindu-se de marele scop, căruia voia să-și dedice viața. S'a oprit numai după ce a trecut hotarul țării sale; atunci a desbrăcat insignniile poziției sale sociale, le-a dat lui Channa cu porunca, să le ducă acasă la Kapilavastu. Credinciosul Channa l'a rugat, să-i permită a-l urma, dar Gautama i-a dat răspunsul convingător, că trebuie să ducă știrea plecării sale tatălui și soției lui, cari altcum nu ar ști nimic despre dansul. Channa s'a reîntors dar, iar Gautama a plecat înainte.

Cu cel dintâi cerșitor, pe care l'a întâlnit și-a schimbat vesmintele și îmbrăcat în haina galbenă a cerșitorilor indieni, cu bastonul și oala de cerșit în mână a plecat, să pună temelie acelei

Dizolvarea comite- tului diriguitor.

— Criza. —

Budapesta, 16 Martie.

Comitetul diriguitor sub numele acesta eră cunoscut acel comitet compus din frun-
tașii partidelor coaliției care își asumase ro-
lul de-a conduce țara și națiunea în criza
aceasta. Inetel cu inetel el începuse a se
lua pe sine însuși serios. El credea că va
putea îndupleca țara și chiar și străi-
nătatea, că el este forul cel mai suprem
al țării. Astfel zilele acestea el a publicat
o declarație prin care prevenea pe toți ban-
cherii și capitaliștii de-a nu recunoaște da-
toriile făcute de actualul guvern atunci când
el va ajunge la putere. Față cu restul cetă-
țenilor își arogase rolul de normativ al pa-
triotismului. El declară că oricine va intra
în armată și oricine va plăti dări va să-
vârși o faptă antipatriotică și asupra lui va
cadea fulgerul anatemei. Acest frumos vis,
acest joc cu focul a fost acum dărâmat,
printr'o măsură a guvernului: *el a dizolvat
comitetul diriguitor al coaliției.*

Iată cum se motivează demersul acesta:
Comitetul diriguitor și-a asumat din capul
locului un rol, care revine numai puterii exe-
cutive a statului. El a întrecut limitele acti-
vității unui simplu partid politic. Deoarece
a ațîțat publicul la rezistență pasivă față
cu dizpozițiunile guvernului cari aveau drept
scop restabilirea ordinii în țară guvernul
a dizolvat comitetul diriguitor al partidelor
coalizate.

Cum a fost primită această dispozițiune
a guvernului? Opoziția nu pare de loc sur-
prinsă. Știm, că ea a fost prevăzută și pre-
zisă de către Apponyi și Kossuth. Astfel
opoziția se așteptase de mult la această
nouă velnicie și impresia nu a fost atât de
adâncă și extraordinară cum ea ar trebui
să fie. Cuvintele lor de indignare și revoltă
par mai mult dictate de rațiune de cât de
adevărate emoțiune.

Contele Andrassy, întrebat fiind despre

caracterul și impresia ce va face dizolvarea
comitetului diriguitor a răspuns:

— Nu cunosc încă ordonanța de dizol-
vare. Dizolvarea este ilegală. *Pe mine ea
nu m-a impresionat prea tare.* Ea va face
o impresie bună asupra țării, căci va do-
vedii ilegalitatea actualului guvern. Asupra
ei vom hotărî mai târziu.

Un consiliu de miniștri.

Astăzi la prânz cabinetul a ținut un con-
siliu de miniștri. Hotărârile lui au rămas
necunoscute.

Declarațiile lui Bánffy.

Un redactor al lui «Pester Lloyd» a avut cu
baronul Bánffy o convorbire, pe care o publică
astăzi în fruntea foii acesteia. Ea este interesantă
nu atât prin accentuarea vechilor puncte ale pro-
gramului bánffist, ci prin observațiile și destăinu-
rile ce le face Bánffy cu privire la coaliție. Mai
întâi Bánffy spune că este convins că pe baza
adresei camerei către M. Sa criza s'ar fi putut
rezolva. El stă și acum pe baza acestei adrese.
Bánffy însă nu explică contrazicerea ce este evi-
dentă dintre această adresă și scrisoarea sa des-
chisă către alegătorii săi din Seghedin. Pe câtă
vreme cea dintâi cerea concesiile militare, deși în
termeni vagi, cea de-a doua renunță la aceste
concesiile, fapt pentru care Bánffy a fost silit să
părăsească coaliția.

Ceeace-i important însă este constatarea lui
Bánffy că în sânul coaliției domnește curentul
kossuthist, căruia deci partidul popular și cel
andrassyist se supune. Presa coaliției a cerut tot-
deauna mai multe concesiuni decât cereau frun-
tașii coaliției. Aceste mărturisiri sunt prețioase.
Ele denotă sistemul de nesinceritate ce caracte-
rizează politica coaliției. Este un rezultat necesar al
diferenței de principii dintre diferitele partide, cari
constituiesc coaliția. Sfârșitul acestei stări nu poate
fi decât sau dizolvarea sau contopirea lor într'un
singur partid. Aceasta din urmă ar fi singura solu-
ție sinceră, căci în fond toți ungurii sunt kos-
suthiști. Iată un caz foarte caracteristic ce dove-
dește lucrul acesta.

Baronul Kállay.

Fiul baronului Kállay Béni, al fostului ministru
de finanțe comune, deci om cu tradiții «aulice»
și dinastice în familie, servind însuși în armata
comună ca ofițer de husari — acest domn baron
Kállay Frigyes deci a părăsit armata și a anunțat
președintelui partidului Kossuthist al comitatului
Szabolcs, că intră în acest partid. El declara, că

căror deslegare atât de mult o dorea și pentru
care s'a supus celor mai mari chinuri. Dar toate
sacrificiile făcute au fost zădarnice, Gautama nu
s'a putut lumina de fel și într'o zi, sleit de slă-
biciune, a căzut fără simțire înaintea elevilor, cari
il credeau mort. După un timp măștrul a în-
vins sincopa și și-a revenit. Din acel ceas, Gau-
tama, convins despre inutilitatea privațiunilor,
a început să se hrănească mai bine și a
început să se tortureze. Dar autoritatea sa de
aschet a dispărut și elevii săi, indignați de acest
sacrilegiu, l'au părăsit. Aceasta a fost cea mai grea
epocă a vieții lui Gautama. Indoelele sale au cres-
cut ca nici odată și speranța de a le putea în-
vinge începea să-l părăsească și ca culme a ne-
norocirei, elevii l'au părăsit tocmai în cea stare
de speranță, când avea mai mare nevoie de încura-
jare. Cărțile budhiste descriu în cele mai îndoi-
șoștoare și fantastice colori această supremă
criză a profetului lor. Ele zic, că tulburarea lui
Gautama s'a transmis asupra întregului univers,
că întunerecul a înedit orizontul, că pământul
s'a zguduit, ear creștetele munților s'au strâ-
mat și prăbușit, apele au eșit din albia lor și
s'au revărsat asupra pământului și în acest chaos
toate duhurile rele s'au năpusit asupra profetului
voind să-l răpună.

Dar Gautama a învins și eată cum.

Părăsit de elevii săi a plecat și el cu gândul,
să se ducă spre Benares și într'o dimineață cer-
șind, Serjata, fata unui țaran i-a dat mâncarea
pentru cea zi și el s'a așezat la umbra unui
mare smochin, ca să o consume.

Sub acest pom a șezut Gautama ziua întregă
aprofundat în obicinuitele sale meditațiuni. Și
după consumătoarea gândire a unei zile întregi,

în timpurile acestea, când armata este între-
bunțată contra constituției, el nu mai voeste să
facă parte din ea. Un caz nu se poate mai ca-
racteristic. Dacă fiul unui fost ministru comun
de finanțe, un ofițer în armata comună, trece în
tabăra Kossuthistă pe față, cum vor fi ceilalți
unguri?

O știre fantastică.

Ziarul «A Nap» aduce știrea că guvernul a ho-
tărît să înființeze trei *licee românești* în orașele:
Lugoj, Turda și în Săliște. Aceasta este — zice
foaia — răsplata lui Iuda pentru tradarea de pa-
trie. De aici aflăm deci întâi, că noi avem legă-
turi cu Viena, că am tradat țara, că suntem înțe-
leși cu guvernul și-i bine să o spunem, căci până
acum nu știam, și al doilea că — fantazia dom-
nilor ziarști jidani știe să ticluiască une-ori știri
ce se potrivesc minunat cu visurile și dorințele
noastre. Bine înțeles, «A Nap» face comentariile
cuvincioase cum i-se șade bine unui ziar kossuth-
hist și de bulevarde, în care Ugron Gabor scrie
articolele de fond.

Știri mărunte.

— Deputatul Pozsgay și-a ținut discursul
său de dare de seamă în fața alegătorilor
săi din Keczel. Care va fi oare activitatea
lui afară de scurte întreruperi și mai ales
de scuipat?

— Contele Csáky, comisarul regesc pentru
orașul și comitatul Clujului a fost desăr-
cinat de misiunea sa, de orece ce primarul
orașului a garantat, că afacerile orașului vor
fi administrate conform legilor și dorințelor
guvernului.

— Funcționarii comitatului Murăș-Turda
au hotărât să părăsească oficiul lor.

Jidanii acuzându-se.

«Budapesti Hirnap» publică estrase dintr'un
calendar publicat de guvern pentru popor.
Scopul acestui calendar este de a lumina
poporul asupra așa zisei lupte naționale a
coaliției. Ideia fundamentală a acestui ca-
lendar este, că lupta coaliției este pornită
din interesul bogătanilor de a săraci și ruina
poporul. «Magnații, advocații, jidanii» aceștia
s'au unit, se zice, pentru a împiedeca în-
aintarea poporului, împotrivindu-se legilor
bune ale guvernului, ca sufragiul universal,
progresivitatea dărilor, etc. Calendarul pre-

religiunii, care are astăzi nu mai puțin de 500 mi-
lioane de aderenți.

Încă de mult ochiul ager al lui Gautama a ob-
servat și inima sa milostivă s'a înduioșat de mul-
te dureri și suferințe ale oamenilor și în sufle-
tul său nobil a încoțit dorința, de-a cunoaște
cauza acelor mizerii și a găsi, dacă se poate, le-
cuirea lor. Cât timp ocupă poziția, care i-a desti-
nat-o soarta, el nu s'a putut lumina deloc și
tainele, pe care voia să le afle, au rămas închise
cu 7 sigile.

Atunci a decis Gautama să recurgă la asche-
tism, despre care indienii credeau, că poate să
facă cele mai mari minuni.

În provincia Magadha, în o vale pitorească,
spre răsărit de riul Ganges, trăiau în acele zile
mai mulți ascheți cu mare reputație. Gautama
s'a dus la ei, ca să asculte învățăturile și ideile
lor; dar după o ședere de mai multe luni a
plecat nemulțumit și tot atât de puțin luminat
cum venise. A decis dar, să încerce a deslega
tainele și dumiri indoelele sale prin propria
gândire și speculațiune și urmat de cinci elevi
s'a tras în pustiuurile Uruvelei. Șase ani de zile a
petrecut fiul regelui din Kapilavastu în acea sin-
guratate supunându-se celor mai mari privațiuni
și chinându-și corpul într'un chip neindurabil,
până ce a slăbit atât de tare, încât era numai o
stafie mișcătoare.

Acest mare și îndelungat chin i-a atras admi-
rația generală și Pitacele budhiste zic, că repu-
tația sa se răspândise ca glasul sonor și puter-
nic al unui clopot atârnat pe imensă boltă a ce-
rului.

În tot acest timp Gautama a meditat zi și
noapte fără întrerupere asupra problemelor, a

în spre seară, pe la apusul soarelui, indoiala pro-
fetului a dispărut, partea nobilă a ființei sale a
înving pe cea rea, problemele s'au deslegat și
Gautama a devenit Budha adică s'a luminat. De
atunci budhiștii numesc smochinul pom sfânt și
pom al înțelepciunii și îi dau până astăzi aceeași
însemnătate mare ca creștinii crucii.

Sanghamitta, fica regelui Asoka, a dus un ram
din smochinul lui Gautama în insula Ceylon și
l'a plantat în anul 288 înainte de Christos în
Anuradiapura, unde trăește și astăzi și este cel
mai vechiu pom istoric de pe pământ. Iar smo-
chinul, sub care s'a luminat Gautama, s'a uscat,
din rădăcina lui a crescut însă altul, care de ase-
menea trăiește și astăzi.

Gautama Budha și-a continuat drumul
Benares începându-și activitatea de profet. Într'o
zi spre seară a ajuns în păduricea numită Mi-
gadaja, care e 3 mile departe de orașul Benares.
Aici erau foștii sei elevi dimpreună cu alți cer-
șitori religioși. Profetul a fost primit foarte rece
de către numiții elevi, dar când el, șezând pe o
rogojină după obiceiul țării, a început, să vor-
bească și să arate principiile, asupra cărora s'a
luminat, ascultătorii au rămas uimiți și după Pita-
cele budhiste toată natura a fost cuprinsă de
fiori de bucurie, zefiri dulci se legănav în văz-
duhul plin de mirosul celor mai admirabile flori,
munții săreau de bucurie și toți deva, adică zii
au părăsit locașurile lor cerești venind, să asculte
sublinele învățături ale lui Budha, și Gautama a
declarat, că aceste învățături nu sunt scoase nici
din vede, adică din cărțile înțelepciunii indiene,
nici de alt undeva, ci sunt isvorâte din propria
sa gândire.

Incetel cu incetel profetul și-a câștigat aderenți

vine guvernul să nu dea crezare presei, care e scrisă mai mult de preoții catolici și de jidani. Autorul acestui calendar, presupune «Budapesti Hirlap», trebuie să fie în sinul biroului de presă al ministerului. Ei bine, zice amintita foaie, dacă este păcat și crimă ceea ce comite presa jidovească, ce zicem despre biroul de presă al guvernului, care trimite acest calendar poporului? Căci cei din acest birou sunt toți jidani.

Ai văzut, dle Vészi, că nu-i bine să te atingi de chestia aceasta? Nu-i bine să injuri pe jidani, când și dta ești — ovreu? Las-o încurcată dle Vészi, rămâneți cu toții «patrioți», căci altfel s'ar putea trezi poporul și să cerceteze mai deaproape acest «patriotism» al Dvoastre.

Serbarca zilei de 15 Martie.

Ziua de azi a fost serbată în liniște și fără întâmplări deosebite în capitală. Orașul a fost amprezat adică împodohit cu multe steaguri. Omenții au avut o serbare la redută, în care au vorbit afară de oratori studenți și profesorul Hegedüs și fostul deputat Barabas. Acesta a spus că a venit ca să înfățișeze pe președintele partidului, Kossuth, care-i bolnav.

Serbarea a decurs în liniște și manifestații nu s'au întâmplat.

Dezmintiri.

Se dezmente că guvernul ar fi hotărât să contracteze un împrumut mai mare. Finanțele astăzi nu au trebuință de această operație.

M. Sa Regele cătră municipiul Murăș-Oșorhei.

Astăzi s'a publicat actul prin care M. Sa numește pe *Vozáry János*, fost președinte de tribunal, comisar regal al orașului Murăș-Oșorhei.

M. Sa dojenește cu cuvinte aspre pe municipiul acesta pentru-că, cum se zice în acel act, el a călcat legile și a trecut peste măsura de cuviință și respect datorită persoanei regale.

Telegrame.

Natalia expulsată din Franca. *Paris*, 16 Martie. Exregina Serbiei Natalia, care a stat în Biaritz, a fost *expulsată* din Franca. Cauza expulzării a fost, că exregina a luat parte la demonstrațiile arangiate contra inventării averilor bisericesti.

Gonstătări.

În fața agitațiunii ne mai pomenite, ce se deslănțuise fatalmente în jurul adunării generale a «Oravicianei» noastre, aflând că lupta e pornită din partea d-lui Cornean în contra direcțiunii de până acum și special în contra mea, cu gândul de a opri destrăbălarea, ce se desfășură din asemenea agitațiunii m'am văzut moralmente necesitat să dau și în scris, că nu răvânesc la măriri, nu răvânesc la nimic. Așfel am scris în «Tribuna» nr. 29 articolul în lături, în care am arătat:

1. Că agitațiunile, atât de detestabile pentru popor, sunt pornite cu nesocotință din grandomania personală a colegului meu Dr. Petru Cornean;

2. Că alegerile gălăgioase sunt inaugurate la «Oraviciana» tot de dl Cornean din cauză, că înainte cu 5 ani nu isbutise d-nealui să-și alcătuiască pe sprânceană întreg consiliul din care pricină a și abzis și în locul său a vârit în direcțiune pe «Kapukehaia» al său, angajat de grup al școlii noastre românești;

3. Am arătat incidentul, cum dl Cornean, declarându-i «rezbel pe toate terenele», l'a trântit pe dl Trăilă din fruntea despărțământului «Astrei» și că greșala i-s'a dovedit eclatant cu privilegiul adunării generale «cea de tristă memorie», ținută aici sub isprăvnicia d-nului Cornean;

4. Am arătat, că dl Cornean a trântit pe dl Trăilă și din prezidiul comitetului parohial, ca astfel să împedice desvoltarea școlii noastre confesionale, potrivit intereselor particulare, diavolești ale Kapukehaiei sale dela școala de stat...

5. Am atins și faptul, cum au tănjit casina și corul sub prezidenția d-lui Cornean și cum se poartă și acum față de instituțiunile la cari nu este el general...

6. Am arătat cum dl Cornean, fiindcă nu i-s'a primit proiectul său de rezoluție la adunarea populară din 10 Decembrie, ci o altă rezoluție *mai bună*, mi-a trimis vorbă, că cu mine nu mai face cauză comună nici chiar la alegerile de de-

putați «chiar de s'ar și prăbuși steagul național»!...

7. În sfârșit am arătat, că dl Cornean și-a luat depunerile dela Oraviciana, fiindcă — cum zice — nu-i aduce destulă dobândă, dar în grandomania sa, și ca simplu acționar citează rând pe rând acționarii la sine, la conac, și le dă lozincă...

8. Mi-am spus pe față nedumerirea și față de unii funcționari ai institului, pe cari în paguba lor, îi ademenise în vârtejul agitațiunilor.

Atât.

Dl Cornean scrie în nr. 38 al «Tribunei» o «Intimpinare», în care constată, că da... s'a pus în contact cu unii acționari mai de frunte..., va să zică nu poate nega agitațiunile, dar se opinteste a se scuză, că le-a făcut (agitațiunile) în scopul măreț al culturii naționale, adică a voit d-nealui să aleagă o direcție, care să renunțe la tantiemele statutare în folosul unei școli de fete, de care se visează p'aici de vre-o 30 ani. Se vaită însă, că eu cel dântăiu, și încă un alt domn, și încă unul, și încă și alții, i-au luat îndeșert nobilul său avânt sufletesc.

Mai recunoaște, că pe mine nu m'a fost luat în combinațiune..., dar a fost luat în *lista sa...* pe protopopul, care va să zică, fie din nebagare de seamă, fie din isbirea adevărului, ce are menirea de a simurge din zăvoarele grandomanilor, recunoaște d-nealui, dl Dr. Petru Cornean, cum singur mărturisește, că este, sau că ar vrea să fie nici mai mult, nici mai puțin decât: țarul nostru! Și cine se miră de o asemenea grandomanie, i-se declară «rezbel pe toate terenele»...

Atâta s'a slobozit în discuție cu mine, — «deși nu merit» — nici atâta, dar atâta s'a simțit dator să-mi răspundă, ca să nu creadă prietenii săi din depărtare, că e vinovat... și deci să nu i-se uluie reputația. (?) Arată mai departe, că eu — și prietenii mei suntem de vină, că n'a reușit adunarea «Astrei» în Oravița. Incolo deplasează discuția, slobozând în vileag (?) peripețiile noastre din comisia de candidare emisă prudent de adunarea generală a «Oravicianei» ca să facă pace.

«La celelalte învinuiri, cari sunt niște întortochiări și neadevaruri», nu răspunde. Punctum. Dar iată ce mai zice: «Acea aflu de lipsă să o amintesc, că dl Dr. Nedelcu are multe păcate, *simful meu cel fin* (Eau de Cologne în batistă!...) însă nu-mi permite să le relev în publicitate... În fine desaproabă atitudinea mea necavalerească că «am atacat» și pe Dragoescu, care «numai acel cusur îl are, că e mai bun pedagog, decât fratele său de cruce și acest frate de cruce în ura sa nemărginită a muțat la concipiarea articolului «In lături» prea adânc peana în cerneala veninoasă»...

și după 5 luni dela plecarea sa din Uruvela numărul credincioșilor sei era vre-o 60. Atunci Gautama a trimis pe elevii săi în toate părțile, să răspândiască învățăturile sale Indienilor și toată viața și-a petrecut-o în mijlocul poporului, mergând dela casă la casă, învățând și cerșind cele trebuitoare pentru existență. Numai perioada de ploaie, adică lunile Iulie, August și Septembrie le petrecea cu elevii săi în vre-o pădure, discutând chestiuni religioase, un obicei, pe care budhiștii l'au menținut în multe părți până în ziua de astăzi.

În scurtă vreme vestea lui Gautama a pătruns și la Kapilavastu, în capitala țării sale și bătrânul seu tată i-a trimis vorbă cu rugarea, să vină, să-l mai vadă odată înaintea morții. Profetul a primit invitația și însoțit de câțiva școlari a plecat spre patrie. Ajuns la Kapilavastu Gautama a poposit, după obicei, în pădurea de lângă oraș, unde a venit tatăl său și rudele să-l vadă; dar n'au fost încântați de loc de înfățișarea odraslei lor și l'au primit atât de rece, încât nu i-au dat nici cele mai necesare lucruri, după cum era obiceiul. De aceea profetul, însoțit de elevii săi a intrat a doua zi în oraș, cerșind din casă în casă orezul, pe care îl aduna cu oala. Vestea acestui lucru a ajuns până la raja și bătrânul tată, înduișat și indignat de înjosirea fiului său, l'a chemat la palat și i-a făcut imputări, că de ce îi face rușinea, să cerșiască, el fiul regelui, moștenitorul tronului. Acolo a fost duioasa întâlnire a profetului cu soția și fiul său, băiat de vre-o 8 ani. Rahula a intrat încă atunci în ordinul religios al cerșitorilor, iar pentru soția sa, Gautama a înființat o asemenea tagmă de femei, a cărui prim membru a fost lasathara. Gautama a trăit încă

44 de ani percurgând toată țara, predicând și răspândind învățăturile sale Indienilor; iar la vârsta de 80 ani, înconjurat de școlarii sei, s'a stâns într-o pădure, după ce ținut ultima convorbire religioasă cu dânșii.

Religia lui Budha s'a întins asupra celei mai mari părți din India, a trecut pe insula Ceylon, în China și alte părți ale Orientului. Dar în India secta puternică a brahmanilor au combătut-o cu violență și în sfârșit, după o luptă crâncenă de mai multe veacuri, au stărpit-o de pe pământul patriei lui Gautama. În schimb ea a cucerit toată China, Korea, Cochîn China, Japonia ș. a. unde stăpânește și astăzi, având astfel cei mai numeroși aderenți dintre toate religiunile lumii.

Ar fi prea lung, să tratăm toate preceptele religiei budhiste ne vom mărgini dar la cele mai principale.

Religia lui Budha este filozofică, fără ceremonii, fără zeități, din care cauză mai târziu poporul a început, să priviască pe Budha însuși de dumnezeu, — dar bazată pe principiile moralității și virtuții. Budha învață pe credincioșii sei, să nu facă nici o faptă rea, să nu mintă, să-și ție vorba dată, să-și iubiască și stimeze părinții și pe de-aproapele, să-și stăpânească patimile și toate pornirile rele. Astfel se explică, cum de China, cel mai mare stat, ce a existat vre-odată pe pământ, există și astăzi, după atâtea mii de ani și cum Japonezii au putut, să facă minunile, ai căror martori am fost și suntem.

Budha zice, că cauza tuturor durerilor și suferințelor omenești sunt patimile și pornirile rele ale omului și că numai acela, care reușește să înfrâne toate aceste rele, poate să fie mulțumit și fericit. Un astfel de om e numit Arahāt, eli-

berat de sub jugul păcatului și a pornit pe «cărarea cea nobilă», care duce la liniște desăvârșită și la fericire adevărată, la Nirvana.

Nirvana! Câți poeți nu au cântat-o câți nenorociți și deserați nu au dorit-o?! Ce este dar acea Nirvană, atât de mult cântată și atât de mult dorită?

Uiii au crezut, ca Nirvana este un fel de nimicire, o stingere a ființei sau sufletului omeneșc în imensitatea nimicului.

Alții au crezut, că Nirvana e un fel de paradis poate mai ideal, de cât acela, pe care Mohamed îl promise după moarte moslemilor, adică drept credincioșilor săi și pe care profetul îl înfățișează în mai multe sfere ale Coranului, ca pe o grădină frumoasă și îmbelșugată, cu umbră vecinică, brăzdată cu apă răcoritoare, unde cele mai frumoase și tinere fete servesc pe fericirii locatari. Nirvana e însă cu totul altceva.

Budha nu se ocupă deloc cu aceea ce va fi după moarte, el nu recunoaște existența sufletului și Nirvana este o stare de mulțumire și fericire, lipsită de toate durerile și de toate mizeriile omenești, o stare, la care omul ajunge încă în viață, dacă parvine, să suprimă mișcarea tuturor pornirilor rele. Nirvana este starea sufletească a omului lipsit de păcate.

Cuvântul Nirvana înseamnă «netare, stingere, dar nu stingerea vieții sau a sufletului, ci încetarea patimilor, stingerea tuturor dorințelor rele.

Budha nu admite migrațiunea sufletelor, căci precum am amintit nu recunoaște nici existența lor, dar totuși susține o interesantă, însă foarte misterioasă perpetuare după moarte. Budha zice, că prin moarte ființa omului se nimicește cu desăvârșire și că în urma lui rămâne numai rezultatul faptelor și gândirii sale, rămâne Karma.

Asta, vedeți onorați cititori, vrea să fie o batjocură ori o glumă de-ale de *simf fin*?... Mă batjocorește, că eu, avocat, sunt frate de cruce, adică prieten bun, cu oamenii de rând, cum e și învățătorul nostru confesional, d-nul Gheorge Jianu, pe care ar trebui și d-nul Cornean să-l priviască, cum îl vede și cealaltă lume, nu să-l compare cu un trădător, care de pedagog mare ce este, a cerut dela minister statificarea școalelor noastre montane. De altcun eu nu mă pricep la pedagogie. Țin însă, că dl Cornean, având d-nealul de a face distincții între talente pedagogice, ca președintele școlii, i-ar șede bine să fie mai frate de cruce decât mine cu un învățător de talia d-lui Jianu, apreciat în întreagă eparchie.

Dar să nu mă abat și eu dela obiect: Să nu fie cu supărare, dacă îndrăznesc să-i dau d-lui Cornean povața, să nu rischeze în publicitate afirmațiuni, fără a le putea și dovedi cum sunt și cele înșirate în «Intâmpinarea» d-sale. Să știe, ceea ce trebuie știut. Când vrei să îndrepti lucrurile în calea presei, trebuie să dovedești totul ce zici, ca și înaintea tribunalului, ca să nu rămâi banal. Și fiindcă, cum se vede, dl Cornean a rămas dator a răspunde la «atacul» meu, îi dau 14 zile termin a se gădi și rezgândi asupra punctelor susindicate, și dacă va reuși a se zmânci pe vre-o cale de sub greumântul acestor învinuiri, mai ales dacă i-se par «întortochiate», declar sărbătorește, că m'aș bucura mult, ca toți oamenii de bine, fiindcă, doamne ferește, nu doresc paguba nimăruia. Îl rog chiar să-mi arate în fața lumii «multele mele păcate», ca să mă îndrept, dacă e de lipsă. Altcum tot ceea ce zice, rămân vorba de clacă, cari nu i-se potrivesc unui om atât de președinte. Și atunci voi reveni și eu cu dovezile trebuitoare, spre a arăta, că «suntem răi și va trece multă apă pe Dunăre, până vom putea fi, cum ar trebui să fim!»

Dr. Ion Nedelcu.

Din România.

Dela Academie. Marți după amiază s'a deschis sesiunea generală a Academiei Române.

M. S. Regele a fost reprezentat la această ședință prin dl locot-colonel Grațosky, agiotant regal.

Dl președinte I. Kalinderu, urează bun sosir membrilor Academiei și apoi făcând darea de seama asupra lucrărilor pe anul trecut, stăruie asupra însemnătății limbei românești și asupra cultivării ei din punct de vedere național.

Amintește apoi sărbătorește jubileului de 40 de domnie a Regelui Carol și vorbind despre dezvoltarea spiritului de unitate culturală al Ro-

mânilor, oferă suma de 4000 lei pentru o lucrare în care se va prezenta chestiunea Românilor din Turcia.

Dl Dim. A. Sturdza, secretar perpetuu, arată importanța Academiei în dezvoltarea noastră culturală și exprimă omagiile de recunoștință ale Academiei către Suveranul nostru.

Dsa anunță apoi încetarea din viață a membrilor corespondenți dr. G. Popovici și C. F. Odhner, cum și aceea a membrului onorar Alfred Rambaud.

Ședința publică s'au ridicat la orele 3 și jumătate.

Intrunire. Duminică 26 Februarie s'a ținut la Titu un meeting de protestare în potriua atrocităților Grecilor din Macedonia.

S'a votat o moțiune în care Românii sunt indemnati să boicoteze pe comercianții greci, iar guvernul invitat să nu mai arendeze moșiile statului Grecilor.

S'a trimis și o telegramă Majestății Sale Regelui.

GROSS-OESTERREICH.

(Ațăarea naționalităților)

II.

«Pesti Hirap» dela 11 Martie continuă seria de articole sub titlul de sus:

Austria a făcut multe greșeli, zic marii — austriaci, dar nici una n'a fost așa de fatală, ca înființarea dualismului. Nefericită i-a fost nașterea și ticăloasă întreaga viață. Scopul pentru care s'a creat a fost, a asigură hegemonia pe seama a două națiuni, mai bine zis a asigură sub conducerea sferelor de putere germane și maghiare libera dezvoltare și fericire a celorlalte naționalități. Azi dovedesc faptele, că aplicarea în viață a dualismului a eșit pe dos. Dar pentru aceea, slabul edificiu e încă tot în picioare, apăsând cu întreaga greutate a existenței sale primejdioase, asupra popoarelor imperiului austriac.

Azi e deja neîndoișos, că dualismul n'a fost prin nimic legitimat și că n'a fost decât produsul unei clipe de strâmtoare.

Împotriva lui a mărturisit istoria, împotriva lui contrastul de interese locale, naționaliste și economice, iar din punct de vedere de stat a fost curată sinucidere. Acest monstru a devenit din ce în ce mai primejdios, d'aceea trebuie necurmat propagată delaturarea lui. Pentru că numai un imperiu babsburgic e posibil, și anume unul care se întemeiază pe egal-indreptățirea tuturor popoarelor și naționalităților. Ideea aceasta trebuie propagată mereu, până ce toate popoarele nu se vor pătrunde de ea, și dacă diferitele popoare

ale Austriei — ceea ce e aproape de necrezut — n'ar primi ideea de imperiu unitar, atunci în interesul salvării dinastiei și a imperiului, trebuie impusă chiar cu forță! Statul maghiar a păcătuit atât și așa de grav, împotriva tuturor popoarelor din monarchie și împotriva ideii de unitate a imperiului, încât, afară de cele cinci-șase milioane maghiari, toate popoarele și naționalitățile imperiului pretind în chipul cel mai imperios sistarea statului maghiar.

Și noi marii — austriaci putem spune, că dacă ar veni rândul la un al doilea Világos, atunci maghiarii ar avea rolul nu de cuceritori, ci ca ceilalți cetățeni ai imperiului, egal-indreptățiti cu dânsii. În unirea popoarelor imperiului, maghiarii n'ar fi deci mai mici, dar nici mai mari. Trebuie să se închine și ei înaintea noilor legi-habsburgoaustriace, pentru că deviza imperiului unitar e: drepturi egale fiecăruia. În marea Austrie nu vor fi asupritori prin urmare nici asupriți, pentru că între împrejurările de azi atât asupriții cât și asupritorii devin trădători de majestate, pentru că sistemul îi alungă pe asupriți în străinătate, adică pe calea trădării de patrie și împărat. Criza are deci o singură soluție: jos cu dualismul, la o parte cu prerogativele maghiarilor și anume, de e posibil, pe cale legală, de nu, atunci cu forța!

Mișcarea marilor — austriaci și aceea tendentă a lor, de asistenți pentru crearea unui imperiu unitar, a produs colosală însuflețire între naționalitățile maghiare.

S'ar putea zice, că le-a electrizat strigarea marilor austriaci. E de regretat, că în Ungaria presa naționalistă nu e în situație de a putea reda fidel sentimentele locuitorilor nemaghiari, pentru că dacă ar voi s'o facă aceasta, ar ajunge desigur sub obroc atât ziarul, cât și scriitorul. Naționalitățile, totdeauna dinastice, în chestia armatei stau și acum pe același punct de vedere, cu cel al Coroanei. Dacă deci, naționalitățile ar trebui să aleagă, între teoria consilierilor militari probați în credință față de împărat și între pretențiile maghiare, e de tot sigur, că toate naționalitățile se vor pune pe partea Coroanei. Pătrunse de aceste convingeri, le incumbă acum de data aceasta naționalităților a declara pretuludinea și înșelăciunea, că stau credincioase pe lângă unitatea și comunitatea armatei.

Între conducătorii naționalităților maghiare, au fost mai multe înțelegeri intime la cari au participat și câți-va mari austriaci, în cari s'au sfătuit, asupra unei declarații comune în spiritul mareaustriac. În cursul sfătuirilor s'au ivit mai multe păreri; unii erau pentru o adresă către împărat, alții pentru publicarea unei declarații puternice, care în formă de manifest, să se afișeze în toate comunele și orașele. În aceste sfătuiri intime s'a dat pe față unanim părerea, că în naționalitățile nemaghiare în urma teroarei maghiare s'a băgat frica, și că nici marile ziare vieneze, nu dovedesc destulă bunăvoință, pentru a îndemna pe naționalități la o atitudine pentru idea imperialistă și împotriva veleităților maghiare. Conducătorii naționalităților ungare, au dreptate, dacă ziare mari vieneze nu contribuiesc la propagarea ideii imperialiste, de unde să-și ia naționalitățile ce gem sub tirania maghiară curagiul, să se rescoale împotriva Maghiarilor? Cine le oferă naționalităților ungare garanția, că cei din Viena nu-i vor abandona ca după 1848 ori în 1867. Pe noi, marii-austriaci numai una ne mângăie, că dacă în Viena vor desfășoară din nou steagul imperiului, atunci toate naționalitățile ca un singur om, se vor aduna în jurul său. Să fim numai precauți și mai prevezători. E doar un lucru știut, că Românii și Sașii sub *Schmerling*, au ocupat deja loc în casa dinaintea Schottenthor-ului și numai puțină răbdare mai trebuia și ar fi venit Croații, Sârbii, Slovacii și în fine și Românii.

Dar d'aceea dăm mulțumită lui Dumnezeu, că idea imperialistă încă tot trăește și e și azi destul de puternică spre a pune capăt prepotenței maghiare.

Așa numita marea comisiune reprezentând idea mării Austriei a hotărât prin urmare că-și ține de prima datorie deșteptarea naționalităților ungare. Spre scopul acesta au umplut Ungaria cu fel de fel de broșuri scrise în diferitele limbi ale naționalităților, a căror tenor e, că dacă vor să scape de sub tirania maghiară, atunci, alăturate-se la mișcarea mării Austriei și atunci în scurtă vreme vor fi iar libere.

un al treilea, că lumea e un loc de chinuri; un al patrulea se întreabă, dacă lumea e din neclar sau din otrava și așa mai departe.

Ce bine mai mare putea dar Gautama Budha să promită simțitorilor sei conaționali decât liniște absolută, încetarea tuturor durerilor, tuturor suferințelor și tuturor rălelor, decât fericirea și mulțumirea Nirvanei? Și o scriere sanscrită zice, că «Nirvana este astfel: Unde e durere nu e Nirvana și cu Nirvana nu este durere».

CREDINȚA ȚIGANULUI.

— ANECDOTĂ. —

— «Taci nu face larmă cioară
C'azi e mare sărbătoare;
Că cine azi se sfădește,
Se scii, pân' la anul moare.

Azi e «Anul-Nou» măi cioară
Zi la toată lumea dragă,
Și, cui astăzi rău îi mere,
Pân' la an așa-o să-i meargă.

— «Aș tăcea zău măi vecine
Larmă mare n'aș mai face,
Dar așa îmi spuneau alții:
De tac azi, la anu-oi tace!

Și eu vreau vecine dragă
Nici la anul să nu tac,
Căci de-oi muri, purdelașii
Făr de min' ce trăznet fac!»

Teodor A. Bogdan
inv. în Bistrița.

Această Karma se transmite prin o nouă naștere în o altă ființă, care este un fel de continuare etică a ființei premergătoare, despre care însă omul nu are deloc conștiință. Această transmitere se urmează până atunci, până când în acea lungă serie de vieți un individ va reuși, să suprimă pornirile rele ale naturii omenești cu desăvârșire, atunci acel individ, devenit arahat, a plecat pe «cărarea cea nobilă» și a ajuns la Nirvana. Atunci transmiterea nu se mai face deloc, căci s'a ajuns scopul suprem al existenței omenești: curățirea de păcate și de patimi, atunci Karma a încetat.

Cărțile budhiste aseamănă viața omului cu o lampă indiană, în care flacăra este viața însăși, iar oleul patimele și păcatele omenești. Precum flacăra unei lampe se poate transmite unei alte lămpi, tot așa Karma unei vieți se transmite la o alta. Atunci însă, când oleul a săcat, aceea lampă nemai având flacăra nu poate aprinde pe o alta și tot așa, când viciurile au fost suprimate Karma unei vieți virtuoză nu se mai transmite deloc, căci Karma a încetat. Prin urmare virtuozitatea este identică cu încetarea Karnei, cu încetarea transmiterii, cu Nirvana.

Budha susține, că viciile, patimile și toate însușirile rele produc setea de viață. Prin urmare numai acela poate să devină arahat și poate să guste din deliciale Nirvanei, care va potoli setea de viață, adică va suprima pornirea relelor, numai atunci încetează Karma, numai atunci se deschid porțile Nirvanei.

Indienii au fost totdeauna un popor idealist, simțitor și predispus la pesimism. Un cugetător al lor zice, că viața e suferință; un altul, că nașterea e o greșală, care se pedepsește cu moarte;

NOUȚĂȚI.

ARAD, 17 Martie 1906.

— **Altă candidatură.** După ce cu un număr mai năvălit «Pop. Rom.» a scos sabia împotriva candidaturii dlui Aurel Petrovici, în numărul de ieri vine și sună trâmbița în favorul lui Uroș Pătean din Nădiac. «Țăran cu minte naturală luminată, inimă românească caldă și darul de a ști vorbi în adunări»... prin urmare vrednic de a fi ales în cercul Aradului deputat sinodal.

— Apoi dacă așa ar merge lucrurile cum vreau să le pornească frații din Budapesta, în scurtă vreme ni-am promeni cu duduză de candidați în fiecare cerc sinodal! Nu este adevărat sat românesc în care să nu fie nu unul, ci chiar *mai mulți* țărani «cu minte naturală luminată» și «inimă românească caldă»...

Ce habitonice nu s'ar naste însă și ce destrăbălare electorală s'ar provoca dacă toți acești țărani «cu darul de a ști vorbi în adunări» ar avea prezențe în Sinoadele episcopale care — la urma urmelor — nu sunt tocmai simple adunări, ci mai puțin adunări de parohi, ci adunări bisericăsești ceva mai complicate.

Inovația din Budapesta: să agite adevărat pe întreaga țară țărănilor noștri în Sinoade e pe cât de nouă, pe atât de zădărnice.

Ne place democrația și suntem cu dragoste pentru țărani noștri, chiar și dacă n'ar avea «darul de a ști vorbi în adunări»... Ni se pare însă că inovația budapestană ar duce la o învalmășală de care corporațiile bisericăsești trebuie cruțate.

Incolo, fratelui Uroș Păteanu toată cinstea!

— **Conferințe literare.** Măine, (Duminică) se va ține a doua conferință literară pusă la cale de tinerimea meseriașă din loc. Se va citi dizertația dlui profesor *I. Costa*: «Despre istoria noastră». Rugăm pe toți sprijinitorii culturii române să ia parte.

Concert. Gadowky Lipot, artist renumit, va concerta în Arad, la 18 Martie 1906, Duminică după prânz la orele 5 în sala dela «Crucea Alba», cu un program variat.

Preturile de intrare: 8, 6, 4, 3 și 2 cor.

— **Noua religie în Anglia.** Anglia s'a îmbogățit cu o nouă religie. Secta nouă s'a format în Warfedal și a primit numele de «Aurora de o mie ani». Credincioșii se numesc pe sine de urmașii lui Christos și după principiile lor dogmatice, omul e muritor, dar n'are suflet, căci acela nu-l va primi dela Dumnezeu până la 1915. În acest an va fi învierea, când Christos va veni pe pământ și va lua conducerea bisericești, a cărui învățături vor forma adevărata religie.

În 1915 se va începe religia «Aurora de o mie de ani», față de care nu va putea să lupte nimeni pe lume, nici puterea demonului.

— **Corabie prinsă.** Din București se vestește: în portul român Sulina, au prins corabia bulgară, Grocemore, care a intrat în port sub drapel român. Spioni secreți, de mult au avizat direcția din Sulina, că corabia e încărcată cu arme, trimise de un comitet din Franța pentru revoluția, ce se pregătește în Balcani.

Armele s'ar fi distribuit în Albania, ca acolo de cu primăvară să se pună la cale rescoala. Direcția din Sulina a sigilat corabia, iar armele li-a confiscat.

— **Bombă în școală.** În un gimnaziu din Petersburg a explodat în zilele trecute o bombă. Între orele două și trei de prelegere, când elevii

se plimbau parte prin coridor parte erau în sala de studiu, un student observase, că în garderobă iase fum din o bombă. Așa scăpăra elevii la loc sigur, când bomba a explodat în urma căreia mai mulți inși au fost ușor răniți, ferestrele au fost sparte și edificiul în mai multe locuri zdruncinat.

— **Un nou ordin înfiorător.** Din Moscva se vestește, că în 7 Martie la toate găările au fost afișate următoarele:

«Ori cine va comite atentat contra vreunui polițist ori oficianț la tren, cu o oră mai târziu după săvârșirea atentatului va fi împușcat. Subscris: generalul Rennenkampf».

Până acuma sunt prinși peste șase sute de inși, căzuți victimele acestei ordinațiuni.

Dintre aceștia au împușcat până acum șasezeci inși.

— **Soartea soldatului.** În cazarma de onore din Dobrișo s'a împușcat în zilele trecute Sándor Gyula. Pușca a trecut prin falca de supt și a eșit prin cap. Nu-i dădejde de scăpare. Cauza sinuciderii — se zice — e necunoscută.

De sigur a avut viață foarte fericită, căci doar comanda a fost ungherească!

— **Mulțumită publică.** Cu ocaziunea concertului dat de tinerimea română din Arad și jur la 22 Februarie a. c. în favorul școlii civile de fete din Arad, au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Prea S. Sa dl episcop Ioan I. Pap 16 cor., Escel. Sa dl general Dománszky von Dományi 20 cor., Dr. Nicolae Oncu 20 cor., Valeriu Milovan 8 cor., Dr. Teodor Burdan 4 cor., Dr. Sever Ispravnic 10 cor., Cornel Grozda 2 cor., Ioan Niga 4 cor., oberl. Pap 2 cor., Dr. Atanasie Bradean 6 cor., Ioan Ciobriș 1 cor., Dr. George Adam 4 cor., R. Chicin 2 cor., Aurel Iancu 2 c., Dr. Cornel Ardelean 2 cor., Raț 1 cor., Moga 2 c. Dr. Marsieu 1 cor., Cornel Pap 2 cor., P. C. Sa A. Hamzea 11 cor., Barabás Béla 6 cor., Dr. Mihail Marcuș 10 cor., George Papp 2 cor., Dr. Nestor Oprean 2 cor., Tripon 2 cor., Marinkovits 5 cor., Dr. Aurel Grozda 6 c., Romul Motorca 3 c., Fische: Simon 3 cor.

În contul răscumpărării biletelor am primit dela domni:

Magnificența Sa dl Vasile Mangra 10 cor., Il. Sa dl Alexandru Mocsonyi 10 cor., Dr. Alexandru Marita 20 cor., Mihail Veliciu 4 cor., d-na Maria Waltner 10 cor., Nicolau Marcu 4 c., Eugen Popovici 2 cor., Petru Vancu 3 c., d-na văd. Iudita Secula 6 cor.

Venitul curat de Cor. 203 și 40 bani s'a pus bază unui fond, creat de tinerimea română din Arad, în favorul școlii civile române de fete din Arad, care școală reclamă tocmai acum la începutul existenței sale — sprijinul și atențiunea fiecărui român. Cuvine-se ca cu toți să-i tindem mână de ajutor, acestei instituțiuni, a cărei lipsă s'a simțit până acum, în părțile acestea; dar acum avându-o înflințată datori suntem să o sprijinim.

Reușita atât morală, cât și materială a concertului dela 22 Febr. a. c. o datorim în primul rând artiștilor, cari din depărtări au venit spre a ne procura o sară plăcută — astfel în numele comitetului aranjator exprimăm mulțumitele noastre dlui Dimitrie Popovici, doamnei Lucia Cosma, dșoarelor Melania Brândușan, Veturia și Leontina Papp, pentru binevoitorul lor concurs.

De asemenea primească mulțumitele noastre dl Lengyel Lőrincz, fabricant de mobile din loc, pentru serviciile făcute gratuit — precum aducem mulțumită și contribuenților pentru sprijinul și dăruirile lor marimonioase.

Arad, 15 Martie st. n. 1906.

În numele comitetului aranjator:

Atanasie Popovici,
cassar.

Virgil Antonescu,
controlor.

— **Adevăratul vrăjmaș al poporului rus.**

După veștile din Petersburg, se crede că între ministrul de prezident Witte și între Durnovo ministrul afacerilor din lăuntru ale țării, lucrurile stau foarte rău. O dată de frunte din Petersburg a fost zilele trecute de Witte, în decursul vorbirii a spus lui Witte, că cum poate suferi lângă sine pe un atare bărbat prăpădit cum e Durnovo. Witte a spus că Durnovo este încrezutul țării, poate face ce voiește, și dacă vrea, poate să-l spânzure și pe el ca ministru prezident.

După aceasta femeia a spus că în zilele trecute a fost la Durnovo, să-l roage ca să elibereze pe doi cunoscuți de ai ei, cari au fost închiși pe nedreptul.

Durnovo i-a zis:

— Oh! Cum îți inchipuești dta, ca femeia cu minte, că mă vei îndupleca pe mine la așa ceva. Nu sunt prezident vre-unui institut de binefacere, ci ministrul unei împărății mari. Toți mă cunosc că n'am alt scop, decât pe cei cari nu-mi plac să-i pedepsesc în modul cel mai înspăimântător.

— **Ucigașa brăbatului.** Despre drama întâmplată cu Bialozzkovszky, amintită în numărul trecut al ziarului nostru, dăm următoarele detalii. Bialozzkovszki Pál, conducătorul firmei «Seitz și Thalmayer», de un an de zile trăia zile foarte neplăcute cu soția lui. Se căsătorise înainte de aceasta cu 11 ani, și femeia era de-o rară frumusețe. Cu opt ani era mai bătrână decât soțul ei, dar tânărul de 27 de ani nu s'a uitat la deosebirea dintre ei. Mult timp trăiau fericiți și din căsătoria lor s'a născut un copil, care acum e student gimnazial. Femeia cu înțelețul și-a perdut frumuseța ei de mai înainte, și bărbatul s'a îndrăgostit în o concepistă de douăzeci ani, pentru care a voit să se despartă de soția sa. De un an de zile îi vobiă femeii tot despre divorț.

A rugat-o și cu frumosul, dar n'a ajuns nimic. Atunci o bătea, pentru orice lucru neînsemnat, dar cu toate acestea n'a putut-o alungă dela casă. Ea nu voia să divorțeze pe deoparte fiind că-și iubiă bărbatul, pe de altă parte pentru copil. În o sară venise la ei fratele bărbatului și-a voit să-i impece. Bialozzkovszky a rămas pe lângă hotărîrea sa și a spus, că dacă soția nu se învoiește, o va alungă dela casă. Cu acestea s'a sculat dela masă iritat și s'a dus în chilia de dormit să se culce. Fratele lui a mai rămas puțin mângâind pe femeia întristată, mai târziu s'a depărtat, iar ea a mers să se culce. La miez de noapte, ea a dus în cuina după un cuțit mare, a aprins lampa, s'a dus la patul bărbatului, care dormia, și l-a străpuns cu cuțitul în piept. Bialozzkovszky a sărit din pat și a încercat să se apere, dar fiind străpuns până la inimă, căzu la pământ fără răsufare, iar femeia înverșunată l-a mai străpuns în spate de vre-o opt ori. Aceste străpungeri bărbatul nu le-a mai simțit. Când văzu că bărbatul nu se mai mișcă, atunci s'a străpuns pe sine de mai multe ori și apoi căzu și ea lângă bărbatul ei. Băiatul înspăimântat a fugit în vecini și a spus ce s'a întâmplat cu părinții sei. Vecinii au telefonat la poliție. Femeia încă trăia dar bărbatul a murit. Ea a fost, dusă în spitalul Rókus. Copilul a fost luat în îngrijire de către vecini.

Starea femeii nu e periculoasă. Ea întrebată fiind, a mărturisit următoarele:

— Pentru bărbatul meu eram bătrână. El dorea femeie mai tinără.

HARTMANN JÁNOS
ARAD
Strada Rákóczi Nr. 15.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafenele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanșez în ori ce blanșă fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a mea. Pentru lucrurile modeste din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vând și cumpăr plumbi folosite.

Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mese de biliard vehc le transform în noue și le schimb.

Aproape de un an curată unei fete tinere din o familie foarte cinstită, căreia — cu toate, că încă trăia cu mine și nu începuse procesul de divorț — i-a promis, că o va lua.

Avem patru copii. Mi-am iubit bărbatul, e lucru firesc deci ca să fiu și jaluză.

De mai multe ori i-am făcut ripostări, dar nici nu luă în coziderare vorbele mele. În zilele trecute a spus înaintea fratelui lui, că face proces de divorț și cât mai curând își va lua locuința separată.

Eu îngenunchind l-am rugat să nu mă nereficească. Fratele lui încă l-a rugat, dar înzădar. După ce fratele lui s'a depărtat, l-am rugat de nou, dar el fără nici o durere de inimă mi-a spus numai atât.

— «Rămân neclintit pe lângă hotărârea mea». S'a dus să se culce. Atunci s'a născut în mine păgânul gând să-l omor.

M-am dus în cuină, de unde m'am reîntors cu un cuțit bine ascuțit. Am stâns lampa și prin întuneric m'am dus la patul lui, am îngenunchiat și m'am rugat să-i fie milă de mine. Ani de-a rândul am trăit împreună. I-am fost credincioasă pururea.

El nu mi-a zis nimic, ci m'a respins, așa că am căzut pe patul celalalt. Aceasta brutalitate a făcut să fiarbă sângele în mine, am luat cuțitul și nevăzând în întuneric, am început să pipăesc. Am dat de peptul lui. Nu, știu dar cred, că l-am străpuns de trei ori. Apoi cuțitul încă plin de sânge cald, l-am îndreptat spre mine, să mă omor și pe mine.

M'am străpuns de mai multe ori, apoi am căzut fără simțire.

Poliția voește numai să constateze, că oare femeia s'a hotărât mai de mult la fapta aceasta atât de scârboasă. Ea e de 44 de ani. O cheamă Victoria Tyusák, iar el e de 38 ani.

— **Biblioteca Academiei române.** Mișcarea în luna Februarie 1906. I. *Consultarea.* A) Cărți tipărite, 1. Cerute cu buletine cetitori 1031 vol., 3475; 2. Imprumutate acasă cititori 10 volume 85; total cititori 1041 volume 3580. Aflătoare în sala de lucru: cărți 1708 volume; Reviste române 14 volume. B) Manuscripte și documente. Manuscripte cititori 108 volume 309; documente cititori 40 volume 2605; cărți vechi românești (1508—1820) cititori 18 volume 95. II. *Sporirea.* Primate: 1. Conform legii delu 1 Aprilie 1885 volume și broșuri 315, numere de Reviste române 162, Foi volante 1293; 2. În dar sau în schimb volume și broșuri 191, numere de reviste române 19 străine 29, volume mscr. 1, documente 71; 3. Cumpărare volume și broșuri 43, numere de reviste române 3, străine 110, stampe și portrete 1, volume mscr. 11, documente 21; total: Volume și broșuri 547, numere de reviste române 184 străine 139, stampe și portrete 1, vol. mscr. 12, documente 92, foi volante 1293.

— **Hennig a fost prins.** La poliția din Berlin e mare bucuria. Hennig ucigașul și hoțul, pe care de luni de zile înzădar îl caută poliția, a fost prins în Stettin. Cu câteva săptămâni mai înainte în urma neștețimei poliției din Berlin, a scăpat și de atunci pribegește prin întreaga Germania, devenind un erou legendar în gura poporului. Azi însă l-a prins, deși se apăra din toate puterile.

În Stettin umblase un om se fure un biciclu diaintea unei prăvălii, dar fu observat de un polițist cu numele löss.

Hoțul încercase se fugă, dar văzând, că în acest mod nu poate scăpa, scoate revolverul și trage asupra polițistului rănindu-l grav în cap, dar acesta mai avu încă atâta putere, ca să-și scoată sabia și să taie mai de multe ori în hoț. Făcându-se șgomot venise și un măcelar, cu ajutorul căreia i-a succes apoi polițistului, a prinde hoțul și a-l duce la poliție. Aici au voit să-l ia la interogator, dar el stătea mut înaintea poliției, apoi s'a trântit de trei ori de pământ și nimeni n'a fost în stare să-l ridice. Hoțul a înțeput să muște, să trântescă, să isbească în dreapta și în stânga, iar polițistii au fost nevoiți să ceară ajutor.

În sfârșit totuși l-au putut ridica. În decursul interogatorului, s'a observat, că acest hoț are mare asemănare cu renumitul Hennig, deși el negă totul. Căutând însă în buzunarul lui, au aflat niste acte de a lui Hennig, care l'au tradat. Poliția la ferecat.

löss e grav rănit, căci plumbul l'a nimerit în gură strungindu-i laturea dreaptă.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. Spre influință sigură și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, sapunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1-20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Bailassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Schveffer și Vörös,** florari în Arad, patul minoriților. Efectuesc pe lângă prețurile cele mai moderate *cununi, buchete* și alte *împodobiri de flori.* Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3-30—4-40—60-60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. *Leichner și Fleischer,* Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale** a lui Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf.*

— **Beția duce la păcat și mizerie.** Atragem atenția asupra anunțului „Am fost bețiv” al spiteriei lui Frankl Antal din Seghedin.

Economie.

Arad, 17 Martie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 15 Martie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—cigr.)	16-58—16-60
Secară pe Aprilie	13-66—13-68
Orz pe Aprilie	15-86—15-88
Cucuruz pe Mai	13-68—13-70
Grâu de toamnă pe 1906	16-48—16-50

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16-56—16-58
Secară pe Aprilie	13-47—13-49
Ovăs pe Aprilie	15-72—15-74
Cucuruz pe Mai	13-62—13-64
Grâu de toamnă pe 1906	16-46—16-48

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kgr.	Cor. 15-50—15-60
« 79—100 »	—
Secară: 100 «	12-20—12-30
Orz: 100 «	13-50—13-60
Ovăs mercantil 100 kgr.	13-80—14—
« cernut 100 kgr.	13-30—13-30
Cucuruz nou 100 «	13-20—13-30
« vechiu 100 kgr.	—

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
« « « mic	« 160—
« brut « mare	« 156—
« « « mic	« 158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 kgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Numai într'o casă,

în care copii sunt sănătoși și viguroși, domnește fericire și mulțămire. Unul dintre cele mai bune mijloace pentru a avea copii sănătoși este EMULZIUNEA alui SCOTT, o emulziune din cea mai bună unsoare de pește medicinală din Norvegia mestecată cu hipofosfiți de var și natron. Unde se folosește EMULZIUNEA alui SCOTT, acolo nu se află copii debili ori bolnăvicioși și în creștere înapoiată.

Toți copii o iau bucurosi, căci EMULZIUNEA alui SCOTT e dulce și plăcută și e mistuibilă și pentru stomacul celui mai debil copil. Pescarul cu bogatul cel mare este semnul care garantează procedura veritabilă a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la această ziare, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimit fără altă cheltuielă 1 sticlă de probă.

Apoteca orașanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor.

AVIS!

Un candidat de avocat

cu praxă bună se primește în cancelaria mea advocațională.

Iar ceea ce privește honorarul a se prezenta la subscrisul.

Dr. Octavian Vasile Făgăraș

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de R. Șirianu Cor. 2.—	plus 10 fl. porto
„Povestiri și schițe” de S. Scornil	1.— „ 5 „
„Nuvele” de Emil Zola	Cor. 0-40 „ 5 „
„Școlarul declamator”	„ 0-50 „ 5 „
„Stropi de roșu”	„ 1.— „ 10 „
„Aur” Const. Hodoș	„ 1-50 „ 10 „
„Telegrama” farză în 3 acte	„ 0-80 „ 3 „
„Amicul Poporului” T. Vuculescu	1.— „ 10 „

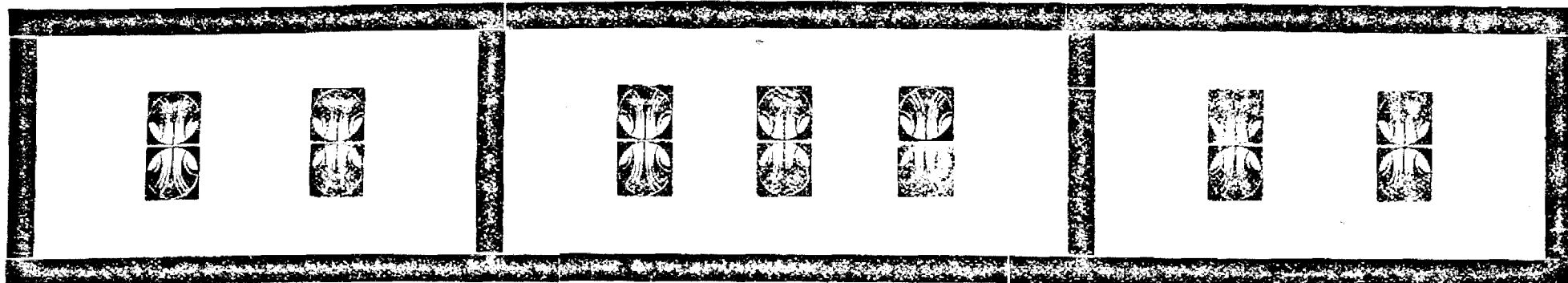
Tipărituri ieftine și cu gust lucrate și având în vedere calitățile a-

lese de hârtie cese cere, comandați spre

multumire la

Tribuna.

Tipografia d-lui G. Nichin,
Deák Ferencz-u. 20, Arad.

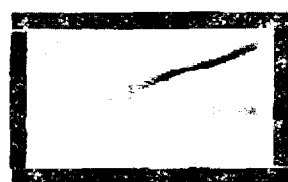
Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

fiind scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu planuri servim gratuit.

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

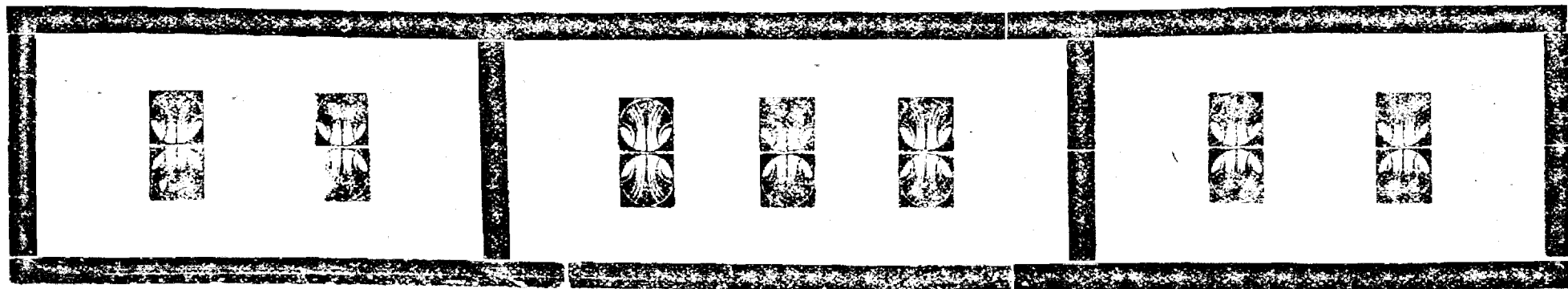
Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

Fischer Károly

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ținc, pe cari le are în deposit

mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mătase și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delnării de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintelă la

locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurității de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — cu prețuri din cele mai moderate

Koszilkov József

prăvălie de bluze și haine femeiești

Arad, Piața Andrassy 20.
(Gr. Nádasdy-palota)

Am onoare a aduce la cunoștința marelui public că mi-am mărit prăvălia mea și am adus un atare personaj de servit cu care pot satisface cele mai mari dorinți ale publicului.

Primesc spre efectuare toalete franceze și engleze, paltoane, pentru care am specialiști, toalete de bal, etc. etc.

Costume și blouse în formele cele mai precise, pe lângă prețuri moderate. Comandele din provincie le efectuează prompt. Spre probă primesc orice comandă, asigurând deplina exactitate.

Transpunere de prăvălie I

Köteles Imre

măsar de edificii, mobile și portaluri
Arad, Halász-u. 9. sz. (casa Domány)

Primește orice fel de muncă ce se referă la branșa de măsură de edificii, mobile și portaluri, ea lucrări de electricitate, instalări de prăvălii, ridicări de portaluri, aranjări de mobile de bucătărie, salon și odaie de dormit pe lângă prețuri moderate și execuție punctuală și repede. Pregătește gratis planuri și desene.

Comandele încredințate asteptă de la on. public, cu stimă:

Köteles Imre
măsar de edificii mobile și portaluri.

SALON

și cosmetic

pentru îngrijirea frumuseții!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuiește

Mme GYÖRI

Arad, Piața Szabadság, Nro. 18. Curtea a II-a.
Strada Haszinger 2., etajul I.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament ci cumpără o sticlă de **Dr. Fleisch** spirt de reumă de care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din batăi, sforțări, selicant și umflături, mai în grabă de cât orice alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici sealdă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o **Dr. Fleisch Emil** apotecar „Magyar Korona” Győr — Baross-ut Nr. 24. Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Istif Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrassy-ut 26. O sticlă de 1 1/2 delitre 2 cor. 8 la o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar” preț 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal.

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu greșești nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor specializate aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestor examinări poți cu siguranță afla și calea pe care au ajuns la vindecarea reului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamărentul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și lea-urile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoarea pune marca de răspuns. După încheierea curei, au la sece scrisorile se arde și espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sangele bolnav, nervii i se întăresc trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri. Pără contribuția ocupațiilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate boale de beșică, de țevă, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sînge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiile le dă însuși dr. Palócz dela 1 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

Doamnelor!

Fiește-care damă se poate convinge personal, cât de ieftine, de fine, bune, și cât de durabile sunt corsetele de ultima modă ce se pregătesc în atelierul meu. Am în deosebi corsete gata, și le vînz pe prețuri în adevăr reduse. Bandage pentru susținerea abdomenului, pregătesc după măsură. Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu stimă

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 30.

Am fost betiv

până-ce nu am folosit *medicina antialcoolică a lui FRANKL*.

Femeea mea mi-a pus-o în băntură, și cum acest medicament nu are nici miros și nici gust, — fără știrea mea am luat leacul mântuitor. Acum mi-e scîrbă de orice băntură spirtoasă. Recomand ori și cui acest leac. K. M., măcelar.

Acest leac a readus fericirea în mi și mi de familie. Nu e stricăcios sănătății! Un flacon întreg e 5 coroane. Se poate comanda și cu rambursă.

FRANKL ANTAL, spîțerie
SZEGED, Felső-város 20.

AVIS

In Arad cea mai veche împletitorie de coșeri și scaune de nueli în strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găsesc coșeri de călătorie pe piață și de haine în orice mărime.

Împletire de scaune nuiele în prețuri cel mai ieftine se pot repera și primesc spre reparație orice lucru ce cade în branșa mea.

Cu stimă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF
împletitor de coșeri
strada Kossuth nr. 64.

Reclama e sufletul comerțului.

Prin reclamă :::: la progres!!

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și
rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construc-
ție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare,
scălzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu
trageră spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de
— — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

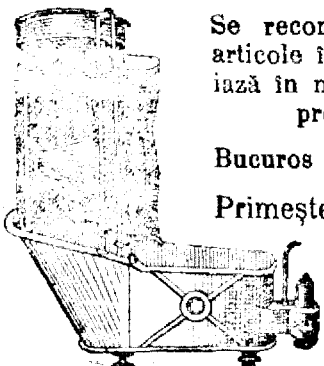
TELEFON Nr. 87.

Farmacia „la Sta Troiță“**NĂGELE ANTAL****TIMIȘOARA, Gyárvaros, Főutca nr. 44.****Crema „Helén“**

pentru față și mâni.

Înlătură pistruile, petele de ficat și
tot felul de necurătenii de piele.
Se folosește seara înainte de culcare.

1 borcan mare	—	—	1 coroană
1 borcan (de probă)	—	—	60 fileri
1 săpun	—	—	80 fileri
1 cutie pudră „Helén“	—	—	1 cor.
1 sticlă apă de sălăt	—	—	1 cor.

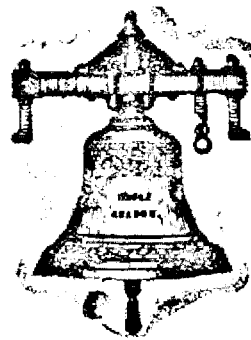
Hannauer MihályTinicier de edificii și obiecte de lux, — în Arad, pe strada
Deák Ferencz No. 24. (lingă biserica reformată)Se recomandă cu executarea a tot felul de
articole în bransa aceasta, pe cari le efectu-
iază în modul cel mai prompt și pe lângă
prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici,
acoperiri de case, etc., și tot
felul de confecțiuni și repara-
țiuni de tinichea.

Se caută un învățăcel.

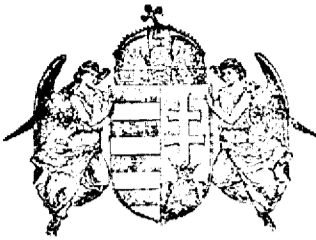
Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect.
de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii
de perii și tot felul de articole de perii de casă
și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele
de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de
flori și de voiagiu, în mari assortimente, etc.**Hegedüs Gyula**Prăvălie de perii, parfumerie,
articole de toalete și frizerie,**ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.**Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze,
pudre, creme pentru față, articole de curățatul
unghiilor (Garnituri manicule), ape de dinți, pra-
furi de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr,
pieptene veritabile de broaște țestoase și de os
de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și
geamantane mici de mână, fine, pentru dame.
Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul
de articole de gami, apoi bandage, etc. etc. etc.**Friederic Mönig**Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.**Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.****S'a fondat la 1840.****Premiat la 1890 cu cea mai mare
medalie de stat.**Cu garanție pe mai mulți ani și pe
lângă cele mai favorabile condiții de platire
— recomandă clopotele sale cu patentă ces.
și reg. invenție proprie, cari au avantajul
că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea
unui și aceluiași clopot tare și cu sunet clar
— se face o economie de 20—30% la
greutatea metalului.Recomandă tot-odată clopote de fer,
ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin-
ca căror întrebuițare clopotele se pot scuti de oreșt și
chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-aa să se
clatine turnul.Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană
de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor
vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-
solviere neînsemnată.Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se
trimit gratis.

7 21-25

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

**Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote -- alui**

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

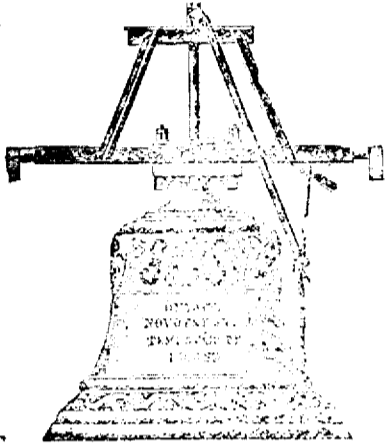
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decît cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.

Primul institut sudungar de auritură artistică alui **E. I. SPANG**, auritor bisericesc, (casa proprie) Str. Gărei No. 10. TIMIȘOARA (fabric)

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur București, și cu altele medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni, amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri, plafonturi, decorații de perete, etc. ◀ ◀ ◀ ◀

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public dia loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

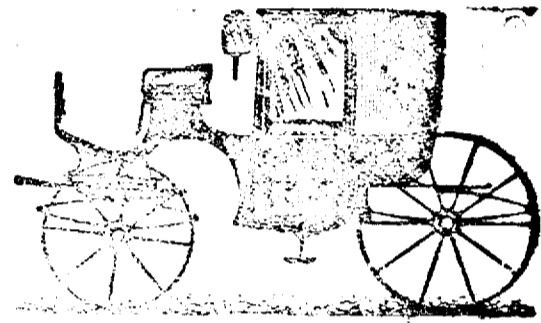
prăvălia de ghete a lui GORZÓ și soții

care există de 15 ani și în care și eu am fost părtaş. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

Kovács és Thomay

fauri

Arad, Kossuth-utca 2. sz.

Avem onoare a recomanda în prețiosul p. t. DV. sprijin, prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsură.

După experiențele câștigate în 7 ani de-a rîndul în fabrica de echipage imp. reg. de curte a FRĂȚILOR KLBER suntem în plăcuta pozițiune de a corespunde până chiar și celor mai extreme pretențiuni.

Fabricăm echipage nou conform comandel — și primim reparări pentru prețuri ieftine și culante.

Trăsură gata în deposit.

Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă

Kovács és Thomay
fauri.

Prăvălia de delicatose, băcănie, vin, ceai, șampanie, rum, ape minerale și salbatăciuni - a lui

Dürer Gusztáv

ARAD — viz. cu
Casa orașului.
N-ru de telefon 118.

Își recomandă cele mai proaspete delicatose cu prețurile cele mai ieftine și serviciul cel mai curat.

Curmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.

Pești marinați și în paiț. HERINGI proaspete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgonzola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNĂRII
CONSERVE — LEGUME
Ranurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert

„GENTRY-CLUB”
Casină, Törley și a renumitelor șampanii franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități en comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-aur și Mokka.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO care la gust și aromă e fără pereche, în pachete originale de câte 1/2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot felul de

zaharicale diferite

aranjate

în cutii de lux, și — măsurate.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influență asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spițeria lui

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini

Arad, — strada *Aulich Lajos* — nr. 22.

Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce aparține branșei sale, precum:

înfierări de pereți, pregătiri de casse, grilaje la morminte, fântâni, cuptoare, etc.

Mai departe, primește *reparări de cumpene, biciclete, apaducte, ect.*, pe lângă prețurile cele mai moderate și cel mai prompt serviciu.

Să sprijinim industria din loc!

Ioan Spanlang

Lăcătușier

ARAD, Flórián-u. nr. 6'e (casă proprie)

Primește în lucrătoria sa ori-ce lucru ce stă în atingere cu această branșă, ca:

ferări pentru clădiri, mașini de flex, porți, balcoane, coridoare, trepte, grillage, verende, scuturi, tablete în orice formă, Sobe Meidinger, fântâni săritoare, și orice soiuri de renovări.

Indeplinesc ori-ce comandă atit în loc cât și în provincie în modul cel mai cinstit — iar pentru tucrul făcut de mine primesc chezașia.

Cerind sprijinul onoratului public, rămân

cu stimă:

Ioan Spanlang,
lăcătușier.

Planuri pregătesc gratuit.

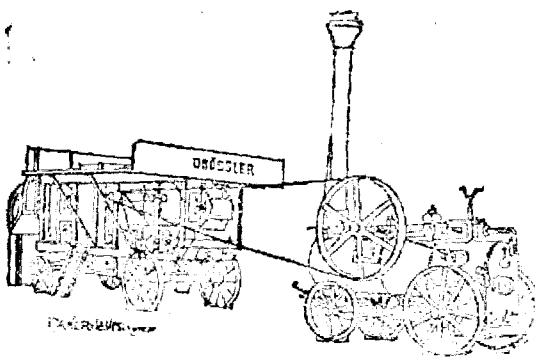
Orice lucru, se îndeplinește sub îngrijirea mea proprie.

Lucru admirabil. — Prețuri rezonabile. — Serviciu prompt.

Carol Drössler

Fabrică Ces. Reg. de mașine agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59.

Transportă automobile, locomotive cu vapor, grape de vapor, imblăcee cu vapor, imblăcee de mână (jărgányos) și motoare de ulei crud. Montează mori și tot felul de mașini agricole și economice.

Mărfuri solide.
Condiții favorabile.

Cataloage de prețuri și de câștuteli, se trimite gratis.

..... Se caută agenți!

Spițeria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile felurite din magazin și admirabilele sale bandage și diferite preparații, ca:

Cremă de lăcrămioare: preparat superb, delătură pistrui, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.

Spăpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutură frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedică stricarea dinților. Alifie »Coroană« pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun »Coroană«, buc. 80 fil. Spirt pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și praful de dinți »Papp« 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spițeria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela **András-sy-tér și Petőfi-u. Arad.**

Ultoi de vii soiuri curate

ultoi cu rădăcină din cele mai bune
soiuri pentru vin și delicatose

recomandă spre cumpărare

Domeniul Hámory

pe lângă bani gata. Preoții și învățătorii primesc cu preț scăzut de 5%.

Detalii se pot afla în Arad, strada Deák Ferencz nr. 3.

Telefon 229.

Mare magazin de articole de mașinării economice.

Economii și proprietarii de vii pot face mari cruțări, dacă se vor prevedea cu mașini economice, viticole, de cules, de pivnițarie, din foarte bogatul asortiment al lui

Gyenge Ferencz

ARAD

PIAȚA BOROS BÉNI Nr. 15.

(Casa Dengl)

Mare magazin de Mașinării

unde se pot căpăta cele mai renumite fabricate probate și adoptate în toate ținuturile patriei ca cele mai excelente: **Loermotive de vapor și triere, pluguri de oțel sistem Saek, grăpi pentru cultivarea solului, mașini de sămănat la șir și împrăștiătoare, greble, alegătoare de neghină, site pentru alegerea grăului, sfărâmatoare de cucuruz, tăietoare de napi, cântare. Uleiuri de mașini, oliv de prima calitate, pentru triere, motoare și automobile. Valvolină. Unsoare diferite, saci de bucate și ponevi, curele și alte recvisite. Stropitori de vii, zdrobitoare și prese de struguri. Instalațiuni de mori și tot soiul de articole economice se pot căpăta cu prețurile cele mai ieftine.**

GYENGE FERENCZ

Magazin de mașini economice. — Piața Boros Béni 15
(Casa Dengl)

Cele mai bune condițiuni de a plăti în rate.

Hotel „Leul de aur“.

Timișoara — Josefstadt.

Imi iau voie a aduce la cunoștința onor. public și a mușterilor, că am preluat

Hotelul la „Leul de aur“

și îl voi conduce de azi înainte în propria regi. Imi voi da siguranța ca prin cură și pivniță excelentă precum și prin serviciu prompt, să mulțumesc mușterilor mei și să măresc bunul renume din trecut al hotelului. — Rugând pentru binevoitorul sprijin, sunt

cu distincție stimă: **Theofil Gross, hotelier.**

Cel mai căutat, mai mare și mai ieftin magazin de mașini din provincă.

Singurul mare magazin de mașini economice și de uleiuri pentru mașini.

Se primesc abonamente unmenare.

Avis!

Deschiderea unui restaurant nou!

Restaurant și bererie populară

Lukács Sándor

ARAD, — Piața Libertății — No. 11.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în urma praxei de mai mulți ani câștigată în

fosta localitate **HARTMANN**

cu aranjament de tot nou, corespunzătoare pretențiilor de azi în 20 Decembre c. am deschis sub titlul sus numit un frumos

Restaurant și bererie populară.

Zonă-dejun cu un pocal de bere 18 cr.

Zonă-cină cu un pocal de bere 20 cr.

Prima calitate bere de Kőbánya. Pocal 8 cr. Halbă 12 cr.

În fiecare zi bere proaspătă. Musică permanentă. Serviciul cel mai atent.

CerAnd sprijinul on. public la noua mea întreprindere sunt cu deosebită stimă

Lukács Sándor

restaurator.

Prețurile mâncărilor cu 20 procente mai ieftine ca ori și unde.

Admirabilă bucatărie ungarească și vinuri bune de multe.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

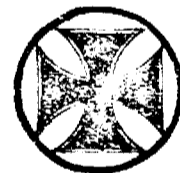
Patent Nr. 86987.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și înviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra dărilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, uduleu pat, influență, insomnie, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui contra multor altor boale, cari la tractare normală s medicului se vindecă prin electricitate. Însușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant

în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe departe vindecă cu succes boalele afloare, care pe de altă parte e cel mai bun agent contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărilor, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea seacă atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

Prețul aparatului mare e Cor. 6. folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4. folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Nouă compactorie de lux!

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public că, am deschis în Arad (palatul Minorităților) o admirabilă

compactorie de lux și cărți comerciale

unde se pregătesc tot felul de legături fine și durabile, paspartouri, carnete familiare, colecții de chipuri, cassette, etc. în piele, plūs sau mătăsă, în ori-ce formă și pe lângă prețuri convenabile.

În lucrurile tehnice mă pricep foarte bine, și mă angajez să pregătesc schițarea de planuri punctual și în mod practic.

Cu deosebită stimă: **Mayerhoffer Adolf**, Compactori. în Arad (Palatul Minorităților).

Se primesc îndată o fată și un băiat la învățătură.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că în Arad, Atzel Péter-u. No. 2. (la intrarea dela Zrianyi)

un biuro de imobile și zăloage (amanete)

din încrederea unui institut de bancă de primul rang în Europa, care a încredințat pe **Dr. Heppes Béla** cu reprezentarea juridică.

Ofer la toate băncile din provincie, din Budapesta sau străinătate pe lângă prețuri ieftine pentru imobile de pământ și case de închiriat pe amortizație sau împrumuturi de amanetare până la 65% a valorii imobilelor.

Ofer împrumut de oficiu în cel mai culante mod pe timp de 5—15 ani pentru ofițeri în armată, la ofițeri de stat, comitat, oraș, tren, persoane private pensionate și la astfel de pensionați cari au o pensie mai mare de 1100 coroane.

La aranjarea afacerilor de împrumut cel ce cere împrumutul n'are nici un fel de spese de preliminară.

Primesc încredințări de a cumpăra și vinde averi imobile, ca și de închirieri.

Primesc încredințări de parcelarea bunurilor, de vindere după parcelare sau de închiriere după metoda acesta.

Primesc în urma legăturilor mele cu „Institutul de credit din Budapesta” și „Societatea de credit din Viena” învoiri pe lângă cele mai culante condiții.

Cu stimă

Robitsek Kálmán

Institut de amanetare a imobilelor și zalogirilor.

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scâlzi și scaune pentru măcelărie, întărirea pereților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

HEGEDÜS ÁRMIN
ARAD
PIATA „SZABADSÁG” 17. Nro. 17.
(vis-à-vis de sta-
tua martirilor.)
CASA DOCTORULUI SCHWARTZ.

Încă n'ai văzut?

magazinul de stofe de haine pentru femei **Hegedüs Ármin?**

— Neconșionat! ostenește-te până acolo înainte de ce ți-ai fi cumpărat cele de lipsă pentru primăvară! —

— Mare asortiment, de unde se poate cumpăra ori-ce fel de materiale țesute, ca: stofe pentru haine, pânză, chiffon, etc.

Prețuri mari eschise. Prețuri solide

efline.

Roș să priviți galantarul meu.

Cu deosebită stimă:

HEGEDÜS ÁRMIN.

Frații Kriser

TIMIȘOARA

URI-uteza nr. 6. — Telefon nr. 765.

Intreprindere de iluminare cu acetylen.

Puteri de specialitate — bărbați cvalificați.

Magazinul fabricii Landeck Carbide Ungaria de sud.

Efectuește ori-ce lucruri ce se țin de bransa aceasta, precum:

●● scâlzi și apaducte ●●

în modul cel mai prompt, pe lângă prețuri moderate.

Magazin stabil în forma constătoare din acetylen, ca sicle, candelabre, flacări, etc.

Tot felul de mașini economice, ca:

TRIUMPH III,

mașină de sămănat cu dinți cu păreche sau fără păreche.

Se caută vinzătorii!

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china al farmacistului Rozsnyay Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului are cea mai bună influență**Spiritul de păr al lui Rozsnyay**

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tuseiLeac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă în stare veritabilă, la spitalăria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.**Szabadság-tér.****PREDARE DE HOTEL**

Am onoare a aduce la cunoștința publicului, că am cumpărat pe strada Halász No. 41.

Hotelul intitulat „Porumbul alb“

și îl voi conduce pe mai departe sub îngrijirea mea proprie. Mai departe voi îngriji de beuturi și mâncări bune și alese, și de un serviciu pe deplin mulțumitor. Cerând sprijinul marelui public, sunt cu stimă

BARDÓCZ ÖDÖN, hotelier.**PREDARE DE CAFENEA.**

Cu onoare aduc la cunoștința marelui public că am cumpărat

Cafeneaua „Korona“

și din nou aranjată o voi deschide Duminică în 25 l. c. în mod sărbătoresc. Pentru un serviciu prompt și iute, — pentru curățenie perfectă și beuturi bune și curate, garantez.

Cerând bine-voitorul sprijin
semnez, cu deosebită stimă: **STEFANOVICS MIHÁLY.**

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaika

diferite soiuri veritabile

în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz**ARAD****Cămeși pentru bărbați, gulere, manșete și cravate.****Radó Sándor, Arad, Forray-u., casa Lukács (colț).**Înștiințez pe p. t. publicul de dame, că am preluat magazinul de corsete al firmei **FRĂȚII BRASSAY** și până ține le vînd cu preț redus.**Foarte mare asortiment de flanele și barchete ce se pot spăla.**

Tot felul de ornamentice și căptușeli.

Bine-voitorul sprijin al onor. public, îl cere cu deosebită stimă:

Au sosit toate noutățile de toamnă și iarnă cele mai elegante și de lipsă țesături, precum și negre — asortiment mare.

Serviciul prompt și conștientios.

Radó Sándor.**Pînză, șifon, canavas și rufe de pat.**

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientios. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 1.

Recomandă bogatul său magazin în pălării gata. Tot așa primește spre efectuare ori-ce lucrare ce se ține de această bransă. Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din provincie, se execută prompt și estin.

Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

Serviciul prompt și conștientios!

Unde se adună Români? La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odai curate, foarte elegante și foarte estine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine găsite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cirnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientios!

Berger Gyula

— farmacia „la Sta Elisabeta“ —
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermacetic „Sf. Elisabeta“ cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistruilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră „Sf. Elisabeta“ (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți „Sf. Elisabeta“ recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe „Sf. Elisabeta“ Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., un mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei „Sf. Elisabeta“ Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr „Sf. Elisabeta“ Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte n-dulos. — Un flacon mic 1 cor., unul mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept „Sf. Elisabeta“ contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 80 fleri.

Eter pentru bătătură. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătătură a pielii, ori bătătură. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bătăături. — O sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

— URMAȘII LUI KUBÁT —

Văduva Kubát Antalné
ARAD

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)
Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

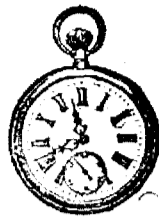
Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

În Arad, — încă n'a mai fost!

Orî-ce reparație de
ceas numai 90 cr.

In partea teatrului

Am în deposit, în totdeauna, lucruri
fine și prețuri cu adevărat ieftine.

Garanție de un an.
Sticlă de ceas 10 cr.

Vörösmarty-utca 3.

Tot felul de ceasuri de buzunar, de
părete și weckere (de deșteptat).

LA CEASORNICARUL

SZILÁGYI MÁRTON

Nu e numai reclamă!

Poftească oricine a se convinge că acolo se pot repara oroloage
și ceasuri, bine, ieftin și conștientios. Tot acolo se primesc calfe
de primul rang, și se angajază și ucenici pentru ceasornicarie.

Deschidere de atelier pentru lăcătușerie. **Avis!**

Atelier de lăcătușerie artistică și de construcție

cu onoare aduc la cunoștința onor. p. t. publicului că
am deschis — pe Făczán-utca nr. 6 — în ARAD,
aranjat modern, pentru a efectua orice în bransa aceasta.

Execut: cămine, incineratori, ferestre și uși de fier, țigini, prese de vin, șu-
rube pentru podari, trepte de fier, balcoane, rude de steaguri, mobile de
fier, bănci pentru grădini, parafulgeri, tot felul de ferări, ca: grădele de
morminte și cruce, instalare de fântini cu pompe, reparări de casse cu
prețuri foarte convenabile — în schimbul unor execuțiuni perfecte.

Asigurând pe onor. public de serviciul meu prompt și corespun-
zător, mă rog pentru binevoitoru sprijin.

Cu deosebită stimă:

PANKER F. VICTOR

Mare asortiment de grădele pentru morminte în mărime naturală. — Modelele pot fi privite.

Morburile de stomac sunt de cele mai multe-ori urmări-
rile incomedibilității, care cauzează lipsă de poftă de mâncare, insom-
nie, colici de stomac, greață, indispoziție, durere de cap, tuse, paloare
și gălbeneală, colice etc. și de multe-ori sdruncină sănătatea, dacă nu
se vindecă la vreme. Contra acestora de decenii sub numele de PICĂ-
TURI MARIACELLI pentru stomac, — sunt cunoscută pretutindenea

Picăturile lui BRADI pentru stomac

ca cele mai eficiente, și care aduc poftă de mâncare și în-
tăresc stomacul. O mulțime de epistole de recunoștință!
În spitalie să cerem numai picături BRADI și nu altele.
Să fim atenți la banda roșie, la chipul Sântei Fecioare
și subscrierea fabricantului. Mai bine ne ferim de contra-
faceri dacă ne adresăm comanda noastră direct la
Spităria BRADI K., „la regele maghiar“

Viena, I., Fleischmarkt 1/241.

unde pentru 5 cor. se cumpără 6 sticle, pentru cor. 4.50
3 sticle duple franco.

Trimitem gratis cartișica, ce arată cum să se folosească.

Spităria

Firma de instrumente muzicale a lui

▲▲ MATEI STÖHR ▲▲

Arad, — Strada Templom (Palatul Minorităților)

Orice fel de instrumente muzicale, violine, gurdune, har-
monici, citere, ghitare, flaute, dobe, clarinete, cu un cuvint
orice fel de instrumente muzicale și cele trebuincioase la
— — — — — acestea să pot găsi la mine. — — — — —

Violini și gurdune vechi sau rupte

cumpăr sau în schimb cu altele nouă.

Fabrica de motoare din Dresda, soc. an.

(mai înainte HILLE), filiala:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VI. Teréz-körút 41. sz.

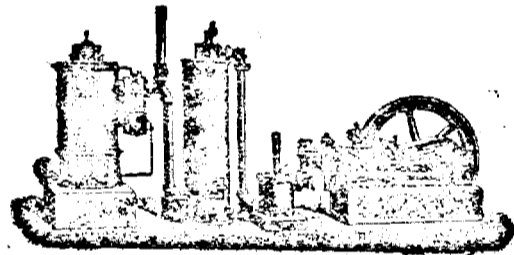
TELEFON 12—91.

Motoare cu benzin, motoare cu gaz, motoare cu oleu brut,
motoare cu spirt, motoare cu acetilen, Locomobile cu ben-
zin pentru treerat. Motrare cu pompe de gaz (generatori)
mașini de putere foarte moderne și foarte perfecte, dove-
dite ca cele mai eficiente și mai convenabile pentru mánat.

6
medalii
de stat.

74
distincții.

100.000
motoare
liferate
spre mul-
tămirea
generală.

Motorul din Dresda e cel mai admirabil fabricat.
Construcție dovedită de per-
fectă. — Pregătit din cel mai bun și mai solid material.

Trainic! Intrebuințat ori câți ani nu are lipsă de reparat.
Pentru mánat e foarte bun. Manevrarea foarte
simplă. Cheltuelile de transmisie sunt relativ foarte mici.

Motoarele din Dresda se pot vedea la diferite in-
treprinderi industriale și în
fabricile economice ale morilor: mori, țigarii, lemării, fe-
răstrac, stabilimente de scos apă, camere de nutreț, lăptării
treerat ș. m. d. pe la diferite alte întreprinderi economice.

Se livrează întregi aranjamente de ateliere.

Deslușiri și preliminare de cheltueli se dau bucuros.

Garanța foarte mare! - Favorabile condiții de plată!

Nagy Nép. János

Timișoara Josefin, str. Bonaz No. 6.
(vis-à-vis de Claustru)

Primul institut de arta sculpturii pentru zidirea
de altare și de aurit.

Recomand onor. domni preoți și de-maiilor curatori su-
premi bisericesti atelierul meu de bun renume, în care
pregătesc iconostase noi, altare, scane episcopesti și
alte aranjamente complete bisericesti. Pe iconostas pic-
tez nouă icoane de artă, afară de aceea auresc și vâp-
sesc din nou iconostase vechi. Primesc vâpsitul de biserică.
Trimit schițe de plan gratuit. La dorință călătoresc la fața
locului pe speșele mele. Totodată recomand icoanele mele
de relief, în peatră masivă, cu vâpșeala polichronică.

Lucru prompt și solid.

Rugându-mă pentru onor. binevoitorul sprijin — semnez
cu deosebită stimă:

Nagy Nép. János, sculptor.

Annun!

Remediul cel mai bun în contra răcelei, tusei

și a guturaiului este **Ceaiul pen-**

tru piept de **Szászabánya!** — Să poate afla

la farmacistul: **Dr. Béla Odor, din Szászabánya**

(com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

Cele mai fine și cele mai elegante haine pentru bărbați, copii și cel mai potrivit și cel mai ieftin izvor de cumpărare ^{pentru} _{orice} îmbrăcăminte

se află la

Moskovitz Zsigmond

Edificiul teatrului · **ARAD** · Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat și cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți, precum dnilor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„ȘAGUNA“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și **redingate** și **veste preoțești**.

Orice îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se străformă după măsura corpului fără nici o plată.

Telefon-nr. pentru oraș și com.: 534. Întrebuințarea telefonului pentru P. T. public e gratuită.

Comande din provincie se efectuează momentan.

Recomandabila Tipogra-
fie „TRIBUNA“ atât ca
execuție cât și ca prețuri.